

Nederland krijgt Spaanse les

Na een teleurstellend WK moet het Nederlands elftal aan de bak in de Nations League. Met een nieuwe bondcoach, en met Duitsland als tegenstander. Voetbalkenners Suse van Kleef en Edwin Winkels kijken vooruit.

TEKST: BRAM DE GRAAF BEELD: ANP

Het WK van afgelopen zomer in Canada, de Verenigde Staten en Mexico was er een om snel te vergeten. Door de bemoeizucht van president Trump en door FIFA-president Infantino, die zich niet van zijn beste kant liet zien. En dan was er nog de Argentijnse ploeg, die met lelijk antivoetbal de finale haalde. Nederland was toen allang uitgeschakeld: in de zestiende finale was Marokko te sterk. Het chagrijn was groot. Die uitschakeling kwam niet als een verrassing voor Suse van Kleef, voetbalcommentator bij *Langs de lijn*. “Voor het WK riep ik al dat Nederland niet verder zou komen. Mensen vonden me een sfeerspons. Maar door de loting was duidelijk dat Oranje meteen na de groepsfase hoogstwaarschijnlijk Marokko of Brazilië zou treffen. Natuurlijk was ik wel teleurgesteld. Als Nederlander hoop ik altijd dat Nederland ver komt. Gezien het vertoonde spel, zeker tegen Marokko, maakte het elftal daar alleen geen aanspraak op.”

Aanvallend

Spanje werd volgens haar terecht wereldkampioen. “Dat land speelde het aller-mooiste voetbal.” Het Spaanse elftal speelt zoals Oranje lang geleden voetbalde: aanvallend en attractief. In de voetbalwereld gelden Rinus Michels en – vooral – Johan Cruyff als de architecten van die speelwijze. Na een aantal magere jaren wil de KNVB dat het Nederlands elftal teruggaat naar dit ‘totaalvoetbal’. Daarom stelde de bond eind vorige maand de Spanjaard Xavi Hernández aan als bondcoach. Xavi speelde bijna zijn hele carrière bij Barcelona, waar het gedachtegoed van Michels en Cruyff

heilig is, en was er later ruim twee jaar trainer. “Net als iedereen was ik verrast door zijn aanstelling,” zegt Van Kleef. “Het leek niet de meest logische keuze. Er waren genoeg Nederlandse trainers beschikbaar.”

Wens uitgekozen

Journalist Edwin Winkels woont sinds 1988 in en volgt het Spaanse voetbal op de voet. Ook hij was verbaasd door de keuze voor Xavi. Daags na de bekendmaking schreef hij een portret van de nieuwe bondscoach. “Hij was met andere Spaanse WK-winnaars van 2010 uitgenodigd voor de WK-finale Spanje-Argentinië in New York. Daar vroeg iemand hem: ‘Wat wordt je volgende klus?’ Hij antwoordde: ‘Het liefst word ik ergens bondscoach.’ Die baan is beter te combineren met zijn jonge gezin dan weer clubtrainer zijn, zei hij. Zijn wens is uitgekomen.”

Bij zijn presentatie noemde Xavi zichzelf een ‘zoon van het Nederlandse voetbal’. Zijn doel is – geheel in de filosofie van zijn inspirator Johan Cruyff – om Nederland dominanter te laten voetballen. Hij is gekomen om te winnen, zei hij ook.

Stijl van Barcelona

Het wordt niet makkelijk die ambities meteen te realiseren, denkt Winkels. “Nederland speelt al heel lang niet goed. Het verloor in 2010 de WK-finale van Spanje, dat speelde zoals FC Barcelona, en daarmee zoals Oranje vroeger. Het Nederlands elftal zelf voetbalde absoluut niet zo. Sindsdien is het onder bondscoaches Louis van Gaal en Ronald Koeman ook niet teruggekeerd naar die speelwijze, terwijl die beiden een Barcelonaverleden hebben. Spanje heeft die stijl in de tussentijd nog verder ontwikkeld.” Daarnaast heeft

Denzel Dumfries en Bilal el Khannouss

Spanje ongelooflijk technische, snelle spelers. “Types als Pedri, Dani Olmo, Rodri. Dat soort voetballers heeft Nederland niet. En dat slijp je er ook niet zomaar in.” Van Kleef is het daarmee eens: “Nederland heeft momenteel geen wereldtoppers, zoals ooit Cruyff, Van Basten of Robben dat wel waren. Veel hangt af van de visie van de nieuwe bondscoach. En van de spelers. Koeman kende hen allemaal, Xavi niet. Ze moeten zich dus allemaal van hun beste kant laten zien om hem te overtuigen. En er zijn natuurlijk nieuwe kansen voor jongens in wie Koeman het niet zag zitten.” Beiden wijzen op Xavi’s spelerscarrière. Met Barcelona werd hij acht keer kampioen van Spanje en won hij vier keer de Champions League. En hij was een belangrijke schakel in het Spaanse elftal dat in 2010 wereldkampioen werd. Volgens Winkels compenseert dat Xavi’s gebrek aan trainerservaring. “Alle spelers die hij oproept, hebben hem zien voetballen. Andrés Iniesta en hij vormden een geweldig middenveld. Dat dwingt respect af.”

Op de rug

In Xavi’s debuut als bondscoach is Duitsland de tegenstander. Ook dat land heeft na een teleurstellend verlopen WK een nieuwe bondscoach: Jürgen Klopp. De trainer die tussen 2015 en 2024 succesvol was bij Liverpool. Van Kleef ziet parallellen met Nederland. “Het wordt een confrontatie tussen twee voormalige grootmachten die al een tijdje op hun rug liggen. Ze willen zich allebei revancheren voor het WK. De laatste jaren vond ik het Nederlands elftal vaak saai voetballen. Ik hoop dat daar nu verandering in komt.” Winkels: “Zo beladen als vroeger is Nederland - Duitsland allang niet meer. Het is een wedstrijd tussen twee landen die na een teleurstellend WK de weg omhoog willen vinden. Met nieuwe bondscoaches die allebei voetbalverslaafd zijn. Hoe ver zijn ze? Het wordt een soort testwedstrijd.”

**Nations League: Nederland - Duitsland | donderdag
20.10 | NOS | NPO 3**